

Central venkateter, CVK - Förberedelser och eftervård vid inläggning, vuxna - regionalt tillägg

Innehåll

Remissshantering	2
CVK inläggning på Lasarettet i Enköping	2
Förberedelser före operation	2
Patientinformation	2
Förberedelse:	2
Specifik omvårdnad:	2
Utsättning eller dosjustering av antikoagulantia	3
Nutrition	3
Eftervård efter operation	3
Komplikationer	3
Stickblödning och hematom	4
Dokumentation sjuksköterska	4
Vårdavdelning	4
Avdelningar med MetaVision	4
Referenser	5
Dokumenthistorik	5
Bilaga 1 SVP RU Central venkateter förberedelse och eftervård vid inläggning, vuxen	6

Detta dokument är ett regionalt tillägg till Vårdhandboken

Var god se [Förberedelser och inläggning - Vårdhandboken](#)

Remisshantering

Elektiva eller akuta CVK:er utförs på vårdavdelningens närmaste operationsavdelning se [Ansvarsfördelning, AnOpIVA och Thorax rörande anestesi -och operationsresurser, Region Uppsala, se \(pdf\)](#).

Accessmottagningen utför primärt elektiva CVK:er till hematologipatienter. Vid akuta fall ska remitterande läkare kontakta respektive operationsavdelning.

CVK inläggning på Lasarettet i Enköping

- Remitterande läkare kontaktar ansvarig narkosläkare eller narkosläkare i beredskap under jourtid.

Förberedelser före operation

Patientinformation

Muntlig och skriftlig information, om möjligt, senast dagen före operation.

- 1177.se [Central venkateter](#)

Förberedelse:

- Inför planerad inläggning central infart rekommenderas två preoperativa dubbelduschar med minst 6 timmar mellan duschtillfällena.
- För akut inläggning av central infart (inom några timmar), räcker det med preoperativ s.k. dubbeldusch, som innebär två intvålningar under samma duschtillfälle med klorhexidintvål (Hibiscrub eller Descutan). Duschning/intvålning utförs strax innan patienten flyttas till operationsavdelningen (v g se [Preoperativa hudförberedelser](#)). För patienter inom intensivvård kan andra rutiner gälla angående preoperativa hudförberedelser.
- Efter varje dubbeldusch, låt patienten få rena kläder, underkläder och renbäddad säng. Operationsdagen ska patienten bära operationsskjorta och operationsstrumpor. Patient får inte ha nagellack, lotion, parfym, smink eller smycken. Sängen ska vara renbäddad, märkt med namn och avdelningstillhörighet samt vara försedd med en infusionsställning.
- Eventuell röntgenremiss (för lägeskontroll av kateter) skrivs av narkosläkare i samband med dokumentationen av CVK-inläggningen.
- OBS! Behöver inte preop-bedömas.

Specifik omvårdnad:

- Vid misstanke om koagulationspåverkan tas koagulationsprover – PK, P-APT-tid och trombocyter.

- Meddela accessmottagningen eller jourhavande läkare om PK > 1,5.
om P-APT-tid är längre än 40 sekunder eller om trombocyter < 50.
- Perifer venkateter (PVK, blå storlek 0,9x25 mm).

Utsättning eller dosjustering av antikoagulantia

ASA (Acetylsalicylsyra) eller andra trombocythämmare (t ex klopidogrel) ska inte utsättas inför inläggning av CVK om inte patienten står på trippelterapi.

Direktverkande orala antikoagulantia (DOAK, t ex Eliquis, Pradaxa eller Xarelto) sätts ut senast ett dygn före operationen; vid njursvikt gäller 48 timmar.

Lågmolekylärt heparin:

- För de patienter som behandlas med mer än Fragmin 7500 IE/dygn ges max Fragmin 7500 IE enligt ordination kvällen före operation ca. kl.20.00.
- Viktigt att inget lågmolekylärt Heparin ges på operationsdagens morgon.
- Fulldosbehandling kan återupptas 2 timmar efter utförd operation eller enligt annan ordination.

Waran ersätts med Fragmininjektioner inför operation. I vissa fall kan man avstå från denna rutin, dock efter kontakt med den enhet som ska utföra inläggningen.

Nutrition

Normalt inte fasta inför CVK-inläggning utom när remitterande läkare kan förutse behov av narkos eller tung sedering. Då gäller fasteregler som för andra operationer (SFAIs riktlinjer).

Eftervård efter operation

Observation av andning, puls och blodtryck ska ske efter CVK-inläggning på grund av risk för blödning, pneumothorax och hemothorax.

Eftervård:

- NEWS vid ankomst till vårdavdelning.
- Fortsatt observation av andning (andningsmönster, frekvens, saturation), puls och blodtryck 1 gång i timmen under 4 timmar efter inläggning av CVK.
- Observation av insticksstället under första dygnet utförs efter 1, 4 och 12 timmar och därefter dagligen.
- Smärtlindra vid behov.

Komplikationer

Tidiga komplikationer:

- Stickblödning.
- Hematom.

- Pneumothorax.

Vid tecken på komplikation ska läkare kontaktas.

Stickblödning och hematom

Det kan lätt uppstå en liten blödning från insticksstället de första timmarna efter ingreppet. Förstärk förbandet om det blöder. Om lättblödande – lägg på en liten sandsäck eller skapa ett tryckbandage på annat sätt. Byt förband oftare tills blödningen har avstannat. I väldig sällsynta situationer, när sticket utfördes på halsen med accidentell artärpunktion, kan hematom leda till neurologiska bortfall (eller till och med stroke pga komprimering av a. carotis) eller förskjutning av trakea med följande andfåddhet. Dessa komplikationer ska omedelbart rapporteras till ansvarig läkare.

Dokumentation sjuksköterska

Vårdavdelning

I vårdplanen SVP LUL Central infart, pre- och postoperativt dokumenteras utförda omvårdnadsåtgärder i fasta val och i fri text, före inläggning och vid postoperativ övervakning av central infart.

I Journaltabell In- och utfarter LUL dokumenteras följande:

- Insatt datum/tid.
- Insatt av personal på annat sjukhus.
- Indikation – flera fasta val:
 - Cytostatika.
 - Parenteral nutrition.
 - Antibiotika.
 - Annan intravenös terapi.
 - Svårstucken.
 - Övervakning.

Avdelningar med MetaVision

Dokumenterar under fliken Accesser

Referenser

SFAI;s rekommendationer från 2018-12-03,

Dokumenthistorik

Författare: Madelaine Boberg ssk postop AS, Maria Tovedahl ssk Thorax AS, Nina Karlsson SSK AS, Barbro Andersson ssk LE Granskare Peter Frykholm 2013-06-14

Revisionsdatum: 2019-02-12 Nina Karlsson vårdutvecklare, Jeanette B Pettersson SSK

Granskare: Anna Aronsson IVA ssk CIVA AS, Wojciech Rudolf Weigl ÖL Accessmottagningen AS, Rafael Kawati ÖL Anopiva AS, Peter Frykholm ÖL Anopiva AS, Birgitta Lytsy ÖL AS, Nicklas Larsborg tfAC IVA LE, Linda C Johansson GC Medicinavd LE, Igor Zadonsky ÖL SC LE

2021-10-25 Rafael Kawati ÖL Anopiva AS, Peter Frykholm ÖL Anopiva AS, Anna Aronsson IVA ssk CIVA AS, Jakob Sparby läkare vårdhygien, Jimmy Almström läkare Accessmottagningen, Åsa Eriksson Nordesjö VC ANOPIMA LE Linda C Johansson GC Medicinavd LE, Victor Toni Moldovan ÖL ANOPIMA LE Textkorrigering

2025-06-12 Revidering Mikael Stenhem, Linda C Johansson, Anna Holma, Jonas Halden, Egidijus Semenas, Merete Adegunle

Bilaga 1 SVP RU Central venkateter förberedelse och eftervård vid inläggning, vuxen

Drift i journal: 2022-04-01

ICNP

Vårdbehov Analys, problembeskrivning, omvårdnadsdiagnos anges som standardtext.	Kval. ind.	Mål Anges som standardtext.	Åtgärder/Behandling Anges som standardtext.	Resultat eller Utförd åtgärd Kan anges som fasta val, vanligen Enval. Ange om Flerval.	Utvärdering Kan anges som fasta val på mål. Åtgärder/behandling fritext.
Åtgärder före operation					
Central venkateter inläggning, vuxna		Förberedelser enligt ”Inläggning av CVK”, Vårdhandboken och ”CVK - Förberedelser och eftervård vid inläggning, vuxna – regionalt tillägg” Inga komplikationer			Målet uppfyllt Målet ej uppfyllt på grund av:
			Information		
			Information om central venkateter samt om förberedelser	Fått muntlig information Fått skriftlig information Behov av upprepad information Information given till närstående Information given via tolk	

Vårdbehov Analys, problembeskrivning, omvårdnadsdiagnos anges som standardtext.	Kval. ind.	Mål Anges som standardtext.	Åtgärder/Behandling Anges som standardtext.	Resultat eller Utförd åtgärd Kan anges som fasta val, vanligen Enval. Ange om Flerval.	Utvärdering Kan anges som fasta val på mål. Åtgärder/behandling fritext.
				Oförmögen att tillgodogöra sig information Påbörjat Utfört	
			Samordning		
			Remiss för inläggning	Utfört Ej aktuellt	
			Läkemedelshantering		
			Initiera dosöversyn vid behandling med lågmolekylärt heparin.	Utfört Ej aktuellt	
			Läkemedelshantering		
			Initiera översyn av perorala antikoagulantia		
			Specifik omvårdnad		
			Preoperativ provtagning vid koagulationrubbning enligt ordination (10004588)	Utfört Ej aktuellt	

Vårdbehov Analys, problembeskrivning, omvårdnadsdiagnos anges som standardtext.	Kval. ind.	Mål Anges som standardtext.	Åtgärder/Behandling Anges som standardtext.	Resultat eller Utförd åtgärd Kan anges som fasta val, vanligen Enval. Ange om Flerval.	Utvärdering Kan anges som fasta val på mål. Åtgärder/behandling fritext.
			Specifik omvårdnad		
			Perifer venkateter	Utfört Ej aktuellt	
			Skötsel		
			Ställningstagande om fasta preoperativt enligt ordination	Fastar från kl: Ej aktuellt	
			Observation/övervakning		
			NEWS x 1	Utfört	
			Skötsel		
			Förbered huden inför operation: Dubbelдуш x 2 med Klorhexidintvål (10015484)	Utfört	
			Skötsel		
			Smink/nagellack/smycken tas bort. Operationsskjorta och strumpor	Utfört Ej aktuellt	

Vårdbehov	Kval. ind.	Mål	Åtgärder/Behandling	Resultat eller Utförd åtgärd	Utvärdering
Analys, problembeskrivning, omvårdnadsdiagnos anges som standardtext.		Anges som standardtext.	Anges som standardtext.	Kan anges som fasta val, vanligen Enval. Ange om Flerval.	Kan anges som fasta val på mål. Åtgärder/behandling fritext.
			Skötsel		
			Sängen märks och utrustas samt renbäddas	Utfört	
			Läkemedelshantering		
			Ordnation av antibiotikaprofylax	Utfört av läkare Ej aktuellt	
			Läkemedelshantering		
			Administrera läkemedel: Premedicinering enligt ordination (10025444)	Utfört Ej aktuellt	
Åtgärder efter operation					
		Effektiv postoperativ återhämtning. Eftervård enligt Inläggning av CVK”, Vårdhandboken och ”CVK - Förberedelser och eftervård vid inläggning,			Målet uppfyllt Målet ej uppfyllt på grund av:

Vårdbehov Analys, problembeskrivning, omvårdnadsdiagnos anges som standardtext.	Kval. ind.	Mål Anges som standardtext.	Åtgärder/Behandling Anges som standardtext.	Resultat eller Utförd åtgärd Kan anges som fasta val, vanligen Enval. Ange om Flerval.	Utvärdering Kan anges som fasta val på mål. Åtgärder/behandling fritext.
		vuxna – regionalt tillägg” Inga komplikationer (10028691)			
			Samordning		
			Kontrollera att läkare/operatör godkänt användning	Utfört	
			Observation/övervakning		
			NEWS kontroll vid ankomst till avdelningen	Utfört	
			Observation/övervakning		
			Bedöm andningsstatus samt mät puls och blodtryck 1 ggr/timme under 4 timmar. (10036786) (10031996)	Påbörjat Avslutat Ej aktuellt	
			Observation/övervakning		
			Bedöm smärta:	Påbörjat	

Vårdbehov Analys, problembeskrivning, omvårdnadsdiagnos anges som standardtext.	Kval. ind.	Mål Anges som standardtext.	Åtgärder/Behandling Anges som standardtext.	Resultat eller Utförd åtgärd Kan anges som fasta val, vanligen Enval. Ange om Flerval.	Utvärdering Kan anges som fasta val på mål. Åtgärder/behandling fritext.
			Smärtskattning (10026119)	Avslutat	
			Observation/övervakning		
			Inspektion och bedömning av förband och omliggande hud (10041126)	Påbörjat Avslutat Stickblödning Hematom	
			Samordning		
			Dokumentera insättning och indikation i journaltabell RU In- och utfarter	Utfört	